

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

3. szám

Komárom, 2012. március

Ára 35 cent

AZ ÚT A MORZSÁKIG

„Jézus azután elment onnan, és visszavonult Tírusz és Szidón területére. És ekkor egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kiáltott: »Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyöttri a gonosz lélek!« Jézus azonban nem válaszolt neki egy szót sem. Erre odamentek hozzá tanítványai, és kérték: »Bocsásd el, mert utánunk kiáltozik.« De ő így felelt: »Én nem küldettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz.« Az asszony pedig odaérve leborult előtte, és ezt mondta: »Uram, segíts rajtam!« Jézus erre így válaszolt: »Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak.« Az asszony azonban így felelt: »Úgy van, Uram! De hiszen a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek uruk asztaláról hullanak.« Ekkor így szólt hozzá Jézus: »Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod!« És meggyógyult a leánya még abban az órában” (Mt 15,21–28). Sokan vannak, akik elmondják imádságaikat, de nem hallják a választ, nem látják a megoldást. Úgy vannak, mint az a sziroföníciai pogány asszony, akiről az igénk szól: ő is kért, és úgy nézett ki, hogy nem kap.

Jézus pogány vidékre ment, olyan helyre, ahol kánaánita lakosok éltek. A kánaánita kifejezés pogány vallásra utal, és az őslakosok Baal-kultusza hatott Izráel népére is. Pogány őslakos volt ez az asszony is, s nem tudni, milyen mélyen gyökerezett pogány hitében a Baal-kultusz. Most mégsem ez a lényeg, hanem az, hogy valakitől hallott Jézus hatalmáról! Ezért amikor ott jár Jézus azon a vidéken, utánasiet és leánya gyógyulásáért könyörög. Jézushoz kiált, méghozzá királyi méltóságot megillető, Messiásnak kijáró megszólítással könyörög hozzá: „Uram, Dávid fia! Könyörülj rajtam!” Mindent helyesen mond, jól szólítja meg Jézust; nem volt hiba a teológiai megfogalmazásban. Jézus azonban nem válaszol neki egy szót sem. Meglepő ez a magatartás. Az asszony kiált, jól tudja, hogyan kell megszólítani Jézust, mégsem hall választ. Semmi együttérzés, semmi könyörület...

Gyakran előfordul ez velünk is. Szólunk és nincs válasz, imádkozunk és mintha a falnak beszélnénk. „Nyomorúságom idején az Úrhoz folyamodom, kezem éjjel is kitarom feléje lankadatlanul, de lelkem nem tud megvigasztalódni” (Zsolt 77,3). Van még értelme tovább imádkozni, tovább könyörögni, amikor az ember fájdalmában kér, és nem kap? Talán még sincs, itt kell hagyni az egészséget, ez a Jézus úgysem segít! Talán mégis igaz az, amit az egyik francia filozófus, Sartre mondott: „Fölöttünk csak az üres ég van.”

Az asszony azonban nem hallgatott el, kiáltozott utánuk, ami egy idő után zavaró lehetett. Nem akarták már hallgatni a tanítványok, kérték Jézust, hogy bocsássa el az asszonyt. Ő azonban nem küldi el, hanem a küldetéséről beszél tanítványainak: Ő azért jött, hogy Izráel házának elveszett juhait össze-

(Folytatás a 2. oldalon)

Imaheti gondolatok

A januári ökumenikus imaheti istentiszteletek építő pillanatai a gyülekezetek életének. Most mégsem az ökumené fontosságáról szeretnék írni, hanem két ember hitéletéről.

Amíg Garamsallón várokztunk az istentisztelet előtt, volt időm beszélgetni. Egyik idős asszonytestvérünk elmondta, ő már sok mindent megélt: sok nehéz napot, sok problémát. Most a pihenés éveit éli, egyedül – gyermekei távol. Egyedül, de nem magányosan, mert élete minden pillanatában megéli, hogy vele van az Úr. Nincs televíziója – olvasgat, és sokat imádkozik. Garamsallóról tudni kell, a roma lakosság már kisebbségbe szorította a fehér lakosokat: sok a támadás, lopás, verekedés; nem túl biztonságos sötétedés után kimenni. Sok idős ember félelemben tölti napjait. Beszélgetőpartnerem nem fél. Van Istenem – mondja, és látszik az arcán, hogy – Krisztusban! – boldog ember.

A másik élményem a fegyverneki gyülekezethez kötődik. Habakuk próféta könyvének arra a napra kijelölt részlete alapján hirdetem Isten igéjét, s hát a próféta panaszkodik. Meg mi is panaszkodunk mindenre és mindenre – vázoltam ezt is az igehirdetésben. Az istentisztelet után egy idős asszonytestvér elmondta, nincs teljesen igazam, mert nem mindenki panaszkodik: ő sem. Helyette imádkozik, hálát ad Istennek, aki az életében mindig vele volt. Nincs miért panaszkodnia, mert van Istene!

Ez a két beszélgetés építő és erősítő volt számomra. Ezért tartom fontosnak, hogy más is halljon róluk, hisz egymás hite által is épülhetünk.

Ambrus Erika

Gyüre Lajos

HIÁBA

*Hiába szólok: nézz rám, Uram!
Térdig porba sújtva gázolok,
s nem tudom: meddig tart e futam,
vétkemre, tudom: van elég ok.*

*Hol vagy, Isten? Meddig büntetsz még?
Szörnyű kínomra nincs határ, gát?
Lásd, darabokra szakad az ég,
s az ima káromlásba megy át.*

*S adj türelmet hordani terhem,
Jób türelmét pokolra verten.
Ne kínozz, adj jót valahára,*

*Szállna hozzád ezernyi hála.
Ó, bocsáss meg, én semmi féreg,
már azt sem tudom: mit beszélek.*

AZ ÚT A MORZSÁKIG

(Befejezés az 1. oldalról)

gyűjtse. Egy régi prófétikus kép: Izrael a nyáj, Isten nyája, akik közül sokan eltévedtek, és Jézus most azért jött, hogy ezeket az eltévedt bárányokat összeszedje. A tanítványok megkapják a teológiai indoklást, hogy miért nem válaszol Jézus ennek az asszonynak. Nincs értelme tovább kiáltozni – gondolhatják a tanítványok –, teljesen felesleges.

Néha ez az érzés is befészkel magát az ember agyába: teljesen felesleges kérni, imádkozni, Isten úgyszólván csak azoknak válaszol, akiket Ő kiválasztott. Vannak hívó emberek, kegyes imádkozók, akiknek Isten válaszol, akiket meggyógyít. De úgy látszik, nem tartozom ezek közé, hiába kérek, nem jön megoldás.

Kiderül, hogy az asszony nem adja fel. Megy Jézus után, egyre közelebb, míg el nem ér egészen hozzá. Odaérve leborul, és ismét kér: „Uram, segíts rajtam!” Nem adja fel! Megy, hogy egészen közletről újra elmondja, amit eddig kiáltott: a leányom beteg, segíts rajtam! Jézus most már nem a tanítványokhoz szól, hanem ennek az asszonynak mondja el: „Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak.” A szimbolikus asztal körül ott ül a „család”: Izrael fiai a gyermekek, akik megkapják azt a kenyeret, amit a családfő, Izrael Istene az asztalra tesz. Ez a kenyér

teljesen az övék, nem szabad tőlük elvenni. Jézus azért jött, hogy kenyér legyen Izrael számára.

A kánaáni pogány asszony semmire nem számíthat. Semmire nincs joga – ezt kell megértenie. Semmi sem jogosítja fel arra, hogy kapjon. Ezt ismeri el alázattal, amikor azt mondja: „Úgy van, Uram!” Mintha azt mondaná: valóban semmi jogom, semmit nem tudok felmutatni, ami miatt most meg kellene könyörölnöd rajtam. Sem az életem, sem az élekvitelem, sem a származásom, sem semmi nem jogosít fel arra, hogy kérjek

és kapjak. Én mégis türelmesen várok, hátha aláhull az asztalról néhány morzsa abból a kenyérből, amit a családfő az asztalra tett. Nekem az is elég. Az a kevés is. Nekem ne adj, csak engedd meg, hogy ami aláhull, azt felvegyem! Ez az asszony kitartóan ment Jézus után, kitartóan kérte, majd alázattal beismerte a

Az ÚR színe előtt

Tehozzád jövök, Uram, mindenható Isten. Kiöntöm Teelőtted a szívemet, és kérek Téged, állj szorosan mellettem. Beléd kapaszkodom, hatalmas Isten, amint a hajónak, amelyiket hányják a hullámok, a horgony a támasza. Tehozzád menekülök, mert Teelőtted nincs semmi lehetetlen. Segíts nekem, Uram, és megszűnnek a gondjaim. Te bölcs Isten vagy, Te ismered azokat az utakat és az eszközöket, amelyek előttem ismeretlenek. Biztosíts engem, hogy nem hagysz el egyetlen pillanatra sem, és megkönyörölsz rajtam a Te örök kegyelmeddel. Tudom, hogy Te hűséges Isten vagy, aki senkit sem hagyta el; ezért nem hagysz el engem sem. Ölelj magadhoz szeretetteddel, és ne hagyd engem elhagyatottan. A lelkem Téged vár, Uram. **Ámen.**

Johann Friedrich Starck

méltatlanságát, és eljutott a morzsáig. De neki ez is elég volt: az aláhulló morzsa meggyógyította a leányát.

A kitartás, ez a *mindenek ellenére, mégis megyek Jézus után* magatartás; az alázat, ez a *beismerem, hogy méltatlan vagyok Jézus segítségére* alapállás; a töretlen bizalom, amely nem törik meg abban a hitben, hogy Jézus hatalma nem ismerhet határokat: ez vezetett a megoldásig. Erre mondja Jézus: „nagy a te hited”. Ez a kitartó, meg nem sértődő, alázattal teljes, töretlen bizalom megtalálta az asztalról lehulló morzsákat.

Biztatás ez nekünk is, akik elkeseredünk, akik úgy érezzük, Isten nem válaszol, hiába imádkozunk, akik belefáradunk az állandó kérdésbe és sokszor kishitűek, türelmetlenek vagyunk. Biztatás ez, hogy legyünk kitartóak a kérdésben, ismerjük el, hogy valóban semmi jogunk nincs, hogy kapjunk, de mégis kérhetünk és bízhatunk Jézus hatalmában, és az asztalról aláhull a morzsa. Az eredeti nyelvről a morzsa szót úgy is le lehet fordítani: kenyérdarab. Az úrvacsorában mindenkinek, aki méltatlanságát átérezve és Jézus kegyelmében bizva járul az asztalhoz, jut egy kenyérdarab, jut egy morzsa. Aláhull a gyógyító és megújító erejű morzsa. „A reményességben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak” (Róma 12,12).

Orémus Zoltán

„Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, hogy megkísértse az ördög. Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. Ekkor odament hozzá a kísértő, és ezt mondta: »Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré.« Ő így válaszolt: »Meg van írva: Nem csak kenyérről él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.«” (Mt 4,1–4).

A böjti időszak lényege és küldetése, hogy lélekben felkészítsen bennünket Jézus Krisztusnak a Golgota keresztyén elszövetségére. A böjt negyvennapos, a húsvétot megelőző hat héten keresztül tart – hamvazószerdától nagyszombatig (miközben a vasárnapok nem számítanak böjti napoknak, mert a vasárnap a legnagyobb ünnepünk, amikor Jézus feltámadására emlékezünk).

A negyvenes szent szám az Ószövetségben. A vízözön idején negyven napig esett az eső, Izráel negyven évig vándorolt a pusztában; Saul, Dávid és Salamon is negyven évig uralkodtak Izráelben, és Illés próféta negyven napig ment böjtölve az Isten hegyéig, a Hórebbe. Jézus a feltámadása után még negyven napon át jelent meg a tanítványoknak. Máté evangéliumában Jézus nemzetségábrázolásában is pontosan ennyi név fordul elő. Ez a felsorolás is mutatja, hogy a negyvenes szám a Szentírásban mindig az üdvtörténet egy-egy újabb szakaszát jelenti, amikor Isten felkészíti népét vagy egy-egy egyént az elkövetkezendő nagy jelentőségű eseményre, változásra.

Az ókori vallások legtöbbszörében megtalálhatjuk a böjtölést, ami általában az ételtől való megszabadulást hozta el, amely az emberbe az ételen keresztül került. Így ez felkészülés volt arra, hogy az ember testileg is tisztuljon a lelki dolgokkal való töltekezés idején. Az Ószövetség szerint a böjtnek nyilvánvalóvá kellett tennie Isten előtt, hogy az ember alázattal vár rá, és ebben az értelemben van sokszor szó a böjtről úgy, hogy „tartóztatások meg magatokat” (3Móz 16,29.31) vagy „megalázni a lelket”. Sajnos Istent sokszor mintegy kényszerítették a hit és a neki való odaszánás elismerésére, ezért az ószövetségi próféták erősen tiltakoztak az ilyen böjt ellen: Istent nem lehet semmiféle emberi, vallásos cselekedettel befolyásolni, Istennel nem lehet üzletet kötni, mert Ő a szívet és a lelket keresi. „Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a bűnösen fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot!” (Ézs 58,6).

Tudunk-e lélekben alázatosak lenni? AZ ISTENNEK IGAZÁN TETSZŐ BÖJT

Jézus negyvennapos böjttel készült messiási küldetése beteljesítésére. Számunkra is adott a lehetőség, hogy Jézussal együtt böjtölve közelebb kerüljünk hozzá. Az igék ebben segítséget nyújtanak. Láthatjuk, hogy mit érzett, hogyan gondolkodott és mik voltak számára a legfontosabbak akkor, amikor elindult a Golgotára vezető úton; Isten Fiaként, de földi testben hogyan járta végig ezt az utat. Érdemes erre odafigyelni, hogy saját életünkre nézve vezetést és útmutatást kapjunk.

Mi is az igazi böjt?

Kell-e, s ha igen, akkor hogyan böjtöljünk, s egyáltalán mi a jelentősége a böjtnek? Ezek azok a kérdések, amelyek foglalkoztatnak bennünket ebben az időszakban. Rögtön az elején megállapíthatjuk: ahogy Jézus maga is böjtölt, követőinek is kell böjtölniük. Jézus Keresztelő János tanítványainak arra a kérdésére, hogy az ő tanítványai miért nem böjtölnek, ezt válaszolja: „...jönnek olyan napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak” (Mt 9,15b). A kérdés tehát nem az, hogy kell-e böjtölni, hanem az, hogy milyen böjt kedves az Istennek. A böjtölés mikéntje, gyakorlati megélése az igazán fontos, amit nem lehet általánosítani. A személyre szabott böjtben nem a külső aszkézis az elsődleges, amikor a testet sanyargatjuk, hanem a belső, lelki dolgok, amikben böjtölnünk kell. Ez történhet például valamely tulajdonságunk miatt, melyben változásra, ön-

megtartóztatásra, böjtre van szükségünk. Vagy vétkeink számbavétele, a velük való teljes szakítás, az új élethez való erőgyűjtés, az őszinte bűnbánat is lehet a böjt bizonyos formája. Külső megnyilvánulása lehet, hogy visszafogott és önmegtartóztató életvitelt gyakorolunk ebben az időszakban, és többet imádkozunk, többször hallgatunk igehirdetést, gyakrabban va-

gyunk tagjai templomi gyülekezeti közösségnek, ahol egymás hite által épülhetünk.

Vizsgáljuk meg a böjt külső és belső dolgait, és ki-ki eldöntheti, hogy számára milyen böjt lenne a megfelelő. De előre fontos kijelentünk: az Istennek tett ígéreteket ne csak elméletben fogalmazzuk meg, hanem tartsuk is be őket. Ne legyünk az igének csak hallgatói, hanem megtartói is; így a böjttel kapcsolatos elhatározásaink se maradjanak meg csupán egy szép elképzelés szintjén, hanem legyen belőlük valóság. Abban az esetben ugyanis, amikor nem váltjuk valóra azt, amiben fontos lenne megalázni magunkat, már nincs is böjtünk. A böjt lényege ugyanis az *alázatos önmegtartóztatás*.

A világ ural-e minket?

A bűneset óta a test és a lélek közötti harmónia teljesen felborult: az előbbi túlértékelődött az utóbbival szemben, a test egyre követelőzőbb lett a lélekkel szemben. A testről jelenti ki Isten, hogy vissza fog térni a porba, mert porból vétetett. De az ember többre lett teremtve, ezért állandó szükségserűség, hogy az anyagi világon túl a lelkiekhez – a szeretethez, a jóhoz és hit által Istenhez, akitől eltávolodtunk – ragaszkodjunk inkább. Ezt a felülről való újjászületésben kaphatjuk meg, amiben segíthet nekünk a böjt, ami visszavezethet bennünket a lelki és az Istenrel kapcsolatos dolgok irányába, és megvéd bennünket az anyagi világ túlértékelésének hibájától. Ebből a szempontból különösen fontos, hogy megtanuljunk helyesen böjtölni.

Jézus a pusztában, az éhségtől teljesen elcsigázva találja magát szemben az ördöggel, aki megkísérti őt. Az ige ezen a helyen testközelbe hozza számunkra a gonoszt, a kísértőt, valamint a földi szenvedést és a nélkülözést, amely végigkísér bennünket életünk folyamán. Láthatjuk, hogy Jézus földi életét is jellemezték ezek az érzések. Nem volt idegen számára a földi léttel járó kín és szenvedés, amely a Golgotán éri el a tetőfokát. Sokszor éhezünk valamilyen földi dologra (és most ne csak az ételre gondoljunk), amelyik (legyen az anyagi vagy lelki természetű) nagyon hiányzik az életünkben. Amire azt mondjuk, hogy most azonnal akarjuk, és úgy hiányzik az életünkben, mint egy falat kenyér. Mit kezdünk ezzel az érzéssel? Azonnal, mindenben keresztüljárva tör-
(Folytatás a 4. oldalon)

(Befejezés a 3. oldalról)

jük magunkat, hogy elérjük, vagy egy kicsit másképp állunk hozzá?

Jézus aláza tanít bennünket. Ő igazán mindent megkaphatott volna, hiszen Isten Fiaként – aki „*nélkül semmi sem lett, ami létrejött*” (Jn 1,3b), aki „*előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn*” (Kol 1,17) – elérhette volna, hogy valóban mindene meglegyen. Mi egy falat kenyér egy királynak, egy úrnak; csak int, és már hozzák is! De Ő nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon és életét adja váltságul sokakért. Pedig milyen egyszerű lett volna, ha él az erejével és megszerzi, amit akar. Számunkra nem kis erőfeszítést jelent megszerezni az apró „*morzsákat*” is, melyek semmiségek az örökkévalósághoz képest, és mégis mi mindenre vagyunk képesek, csak hogy kielégítsük ezeket a földi vágyainkat! Közben pedig teljesen elhanyagoljuk a mennyieiket.

Senki sem szolgálhat két Úrnak, mondja Jézus. Ezért vigyáznunk kell, hogy tudjunk önmegtartóztatóak lenni, és ne engedjük magunkat a „*minden megszerezhető*” és „*minden elérhető*” csapdájába esni. Itt ne csupán az anyagi dolgokra gondoljunk, hanem mindenre, ami a szemnek kívánatos, amit szívesen legyömöszölnénk a torkunkon. Amiről kijelentenék: ez nekünk kell! Kell, mert a régi már nem jó, cseréljük le! Vagy élvezzünk valami ismeretlent, ami még eddig nem volt, ami izgalmas! Ragadjuk meg azt, ami csak egy kéznyújtásra van, vagy több kell, mint tegnap volt: több kenyér, több ház, nagyobb vagyon, több pénz, több hatalom, nagyobb elismertség, több siker, jobb berendezés, újabb technika, több újabb kapcsolat, nagyobb élvezet, több

Tudunk-e lélekben alázatosak lenni? AZ ISTENNEK IGAZÁN TETSZŐ BÖJT

testiség, még nagyobb kívánságok! Mert ez jár nekünk! A határ a csillagos ég...

Már a gyermekeinket is próbálják kísérteni ezek a kihívások, már az ő ártatlanságukat is meg akarják erőszakolni. Meddig járunk vakon és süketen, és hol a határ?! Tesztelnek bennünket, hogy vajon eléggé összetört-e már az erkölcsi magatartásunk, hogy sikerült-e már teljesen tönkretenni a hagyományainkat, évszázadokon keresztül kialakult, világos értékrendünket, értékeinket? Vajon azt csinálhatnak-e már velünk, amit akarnak? Dolgozzunk minél többet, hogy ne legyen idő a gondolkodásra sem! De természetesen a világot rabigába hajtó pénz-bálvány diktálja, hogy mi adható el nekünk.

Ez lett a menetrend manapság. Aki nem fogyaszt, az veszélyes elem; így a böjt, az önmegtartóztatás, a megbocsátás, az adósságok elengedése nem jó dolog, mert abban nincs semmi üzlet. Amíg tartozunk valakinek, manipulálhatóak vagyunk, mert nem vagyunk szabadok. Az adós zsarolható. Aki védeni próbálja a lelki és krisztusi értékeket, az veszélyes elem. Bedőlünk-e ennek a kívülről ránk zúduló erőnek, amelyik zülleszt bennünket morális és fizikai értelemben is? Ha igen, azért súlyos árat kell fizetnünk: eltávolodunk a mennyeitől. A böjt viszont segít nekünk visszajutni a helyes útra, a mennyeire, az alázatos önmegtartóztatásra és Istennek tetsző életre.

Ne adjuk el magunkat!

Jézus nem adta el magát, hanem a földi lét minden hiányában is kijelenti: „*Nem*

csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik” (Mt 4,4). Mi se adjuk el magunkat, gyakoroljuk az egészséges önmegtartóztatást, az alázatot, az önzés helyett a szeretetet, a másokra való odafigyelést böjt idején. „*Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít*” (1Kor 10,23) – mondja Pál apostol. Ami igazán használ, az az Istennek tetsző alázatos böjt, mert abban gyönyörködik az Isten: „*Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a bűnösen fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény bujdosókat, ha mezítelent láatsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted*” (Ézs 58,6–8).

Csodálatos ez az ige, csodálatos Istennek ez a vezetése, hiszen nem másra van szükségünk, hanem Krisztusra, az ígére, hogy vele táplálkozunk! Arra, hogy Ő teljesen a lényünk része lehessen, hogy megbocsáthassa mennyei Atyánk a bűnünket, és így örök életünk lehessen: ahol a mulandó örömök és a mulandó földi dolgok csak „*morzsák*” lesznek mindahhoz képest, amit az Úrtól kapunk ajándékba. Jézus pontosan azért vállalta a kereszthalált, hogy nekünk adja a teljességet és az örökkévaló boldogságot Isten országában!

Palcso Attila

Két iskolánk is tizennyolc elsőssel számolhat EMELKEDÉST MUTATNAK A SZÁMOK

Egyházunk öt egyházi alapiskolájába ötvennyolc leendő elsőst írtattak be a szülők a 2012/2013-as tanévre. Szeptemberben a legtöbb iskolakezdővel a két legnagyobb oktatási intézményünk, a vajáni és a rozsnyói számolhat.

Az alistáli egyházi alapiskolában duplájára emelkedett a várható elsősök száma: míg 2011-ben öt gyermek kezdte meg a tanulást, idén tíz gyermeket jelentettek be jövődöbéli kisdíáknak.

Az alsó tagozatos martosi egyházi alapiskola hat elsőssel számolhat szeptemberben. Ez ugyan ötlet kevesebb, mint ahányan 2011-ben voltak, viszont sokkal

több, mint 2010-ben, amikor csak egyetlen iskolakezdőt jelentettek be.

Idén szintén hat gyermek szülei döntöttek az érsekkétyi alapiskola első osztálya mellett. 2010-ben öten kezdték meg az iskolát, míg a 2011-es esztendő szomorú év volt az iskola életében: gyermekhiány miatt senkit sem írtattak be.

Tizennyolc iskolakezdőt írtattak be a rozsnyói református alapiskolába. Míg

2010-ben és 2011-ben nyolc-nyolc gyermek szülei döntöttek a teljes szervezethez iskola mellett, addig a 2012/13-as iskolaévben már jelentősen megugrott ez a szám, amihez valószínűleg hozzájárult a születések magasabb számaránya is.

Szintén tizennyolc gyermeket jelentettek be a vajáni alapiskolába. Az előző évhez viszonyítva ugyan egyvel kevesebb elsőssel számolhat az iskola, viszont ez az adat hattal több, mint a 2010-es volt.

Az öt egyházi alapiskolába tehát tizenöt gyermekkel írtattak be többet a 2012/13-as tanévre, mint egy évvel korábban. A négy egyházközségi és egy egyházmegyei fenntartású oktatási intézményt jelenleg 406 tanuló látogatja, ami huszonhétel több diákot jelent, mint ahányan a 2010/2011-es tanévben voltak.

–ii–

Kérdések sorát teszi fel a szerző, Robert N. Wennberg a hit, kételkedés, reménykedés, keresztyén élet, Isten jelenléte témakörben azoknak a „reflexióknak” az elején, amelyekben igyekeznek is rendre megválaszolni őket. A könnyen kezelhető, a személyes jelleget sem nélkülöző, „falatnyi” részletek végén pedig újabb kérdéseket helyez el a kérdések továbbgondolásához.

„A kételkedők olyan hívők, akik a keresztyén hagyományokon belül küzdenek a hitükkel” – állítja a szerző. Jellemző rájuk, hogy „bizonytalanok azzal a hittel kapcsolatban, ami nem idegen tőlük, és ami felé elköteleződtek, és meg szeretnék tudni, hogy valódi-e ez a hit.” Elsősorban nekik szól ez a könyv, „akiknek a hite jelenleg is pengeélen táncol”, továbbá hasznos olvasmány lehet azoknak is, akik szeretnék megérteni kételkedő testvéreiket. (A hagyományon kívül levő szkeptikusok és keresők nem képezik – divatos szóval – célközönségét ennek a munkának.)

Egy focista naplójából

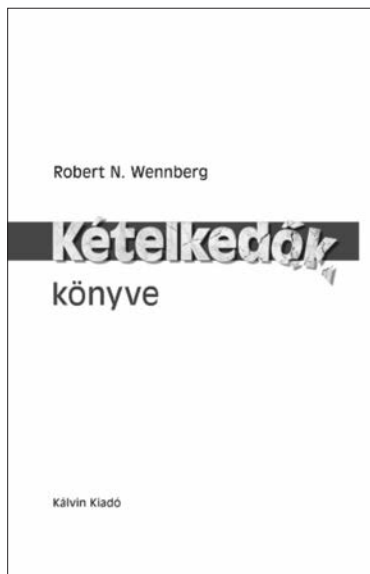
Új lelkész érkezik Bivalyosra, egy távoli poros falucskába. Kristófot a templomkertben találja, épp „a tilosban” focizik. Az eldugott labdának kilátszik a fele, amit a lelkész észre is vesz. Megmutatja focitudását (dekázik, brazil kört csinál), Dinyó (ez Kristóf beceneve, a Ronaldinóból rövidült le) meg csak ámul.

Másnap az iskolában elmeséli a focizó papot, persze senki sem hisz neki – csak később, mikor már a saját szemükkel látták. Megkérdezi őt Lapát (Kristóf egyik barátja), hogy focizhatnának-e továbbra is a templomkertben. Amikor ugyanis a tiszteletesnek megmutatják a libalegelőnek használt focipályájukat, teljesen elhül. Így aztán a tettek mezejére lépnek: elkezdik rendbe tenni a pályát. Majd megtartják az első edzéseket, amelyeken – egyebek mellett – taktikai tanácsokkal is ellátja őket a lelkész. Edzői tevékenységének híre gyorsan terjed, és egyre többen bekapcsolódnak a régi focipálya alkalmassá tételébe is.

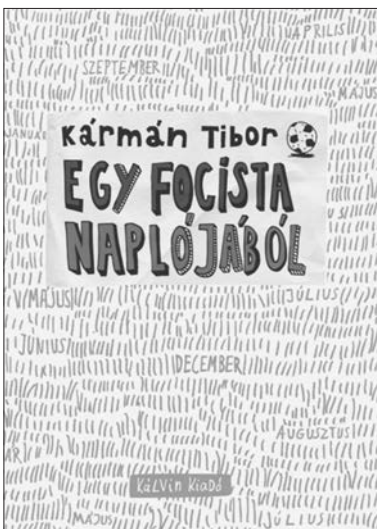
A jó humorral átszőtt könyvben végigkövethetjük, hogyan fejlődik a csapat (nagy vereségek után, egy-két kisebb döntetlen után) a nagy győzelmek felé. A kolyócsapat egyre jobb teljesítményt nyújt, és már erős csapatokat is legyőz. A sikerek pedig közösséggé formálják a játékosokat, egyre nagyobb a szurkolótáboruk is.

Dinyó családja először nem gondolja, mennyit ki tud hozni a csapatból a tiszteletes. (A fiút az apja sokat piszkálta, gúnyolódott vele, az édesanyja viszont látott

A könyv nem keresztyén apologetika (bár az amerikai szerző éveken át tanított apologetikát), sem nem pszichológiai tanácsadás. Az olvasóban egy hozzávető-

valami tehetséget benne.) És a lelkész nem csak edzi, hanem folyamatosan próbálja tanítani is őket – idéz a Bibliából, példákat mond nekik. Kristóf megtudja, hogy nincs megkeresztelve; a lelkipásztor hatására eljár az istentiszteletre, majd (nővérével együtt) megkeresztelkedik.

„A játékot is, az életet is csak komolyan véve érdemes csinálni” – Dinyó naplója sok hasonló, a lelkész szájából elhangzó, motivációs erővel bíró bölcsességet rögzít. Aki végigolvassa (nem kell hozzá sok türelem, mert olvastatja magát), megtudhatja a csapat és az edző egymásra találásának végkifejletét is.

–klb–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2012)

Kételkedők könyve

legesen egészséges pszichét feltételez (depressziótól menteset, mert akkor már orvosi oka lehet a hitbeli bizonytalankodásnak). Olyanoknak íródott, akik úgy érzik, Isten távol van tőlük, nem érzik jelenlétét az életükben – hiszen vannak (lehetnek) különböző hosszúságú időszakok a hívők életében is, amikor sok mindent megkérdőjeleznek (akár Isten valós létezését is).

A hívő életének embert próbáló szakaszai közé tartozik „a lélek sötét éjszakája”. A kifejezés Keresztes Szent Jánostól származik, aki úgy vélte, hogy a sötét éjszaka is Isten műve. A lélek ilyenkor megtisztul sok bűntől, az „éjszaka” összetöri a felsőbbrendűség érzetét, gátat szab a lelki gógnak. „Ha van valami, ami alázatra nevel, akkor a lélek sötét éjszakája az” – teszi hozzá saját tapasztalatát a szerző.

És ha sikerült magunkat átvergődnünk „a lélek sötét éjszakáján” és felül tudunk kerekedni a kételyeinken, lelkileg megerősödvé kerülhetünk ki a hit fejlődési útjának ebből az állomásából, hiszen: „...lehetséges időben visszanyúlni és keresztyén utunk kételytől elsötétült időszakain elgondolkodni, és olyan fontos észrevételeket tenni, amelyek előnyösen fordíthatók mostani hitéletünk javára.”

A. Kis Béla

(Kálvin Kiadó, Budapest 2011)

Feladvány

Ki volt Keresztes Szent János, és mikor élt?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **április 15-ig** nyílt levelezőlapon, képeslapon vagy emailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A januári számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint Reymont lengyel volt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Faragó Irén** (Harmac), **Mészáros Katalin** (Vágsellye) és **Tóth Erzsébet** (Nagykapos). Mindhármán J. Vreugdenhil *Bibliai történetek gyermekeinknek* című kétkötetes könyvét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Dunamocsa a Duna bal partján, Párkánytól és Komáromtól is huszonöt kilométerre fekszik. A 2001-es népszámlálás adatai szerint több mint 1200-an laknak a településen. A lakosság kétharmada református, az egyházköztség választói névjegyzékében ötszáz személy szerepel. A gyülekezet ötszáz férőhelyes temploma egyike a legnagyobb református templomoknak Szlovákiában, 1860-ra négy év alatt készült el. A második világháborúban a visszavonuló német hadsereg felrobantotta a tornyát, tönkrement az orgona és az épület harmada is. Az újjáépítés 1960-ra, a templom építésének 100. évfordulójára fejeződött be. Új orgonát 2005-ben vásárolt a gyülekezet. Az egyházköztség élén 1993-tól Dobai Sándor lelkipásztor áll.

A gyülekezetben a legfontosabb alkalom a vasárnapi istentisztelet, ezt követi a vasárnapi iskola, amelyet óvodás koruktól egészen hatodik osztályosokig látogatnak. Hetente három alkalommal tartanak bibliaórát: szerda este a felnőttek számára, csütörtökön az énekkar próbájával egybekötött alkalom van, pénteken pedig a fiatalok találkoznak az ige körül. Nagyon változó az egyes alkalmak látogatottsága – mondja a lelkipásztor. A vasárnapi istentiszteleteken 40–80 közötti a létszám, de a felső határt ritkán érik el. Sátoros ünnepeken viszont jóval többen eljárnak, bár az ötszáz férőhelyes templom akkor sem telik meg.

Az viszont jóleső érzéssel tölti el Dobai Sándort, hogy egy kis hullámvölgy után Egyeg Kamilla teológus vezetésével most ismét szépen működik a vasárnapi iskola, ahol akár húsz gyermek is megfordul egy-egy alkalommal. A kisebbek szívesen jönnek a foglalkozásra, mert szeretnek flanelozni és zongorakisérettel énekelni. Minden iskolaév végén egy kis kirándulást is szerveznek a számukra, melynek keretében felkeresik Szlovákia nevezetességeit.

A lelkipásztor elmondta, hogy a bibliaórákat náluk is csak az idősebb asszonyok látogatják, legfeljebb hat-nyolc az érdeklődők száma. A férfiak fokozatosan elmaradoztak az énekkarból is, így a korábban nagy népszerűségnek örvendő próbák átalakultak énekkari próbákkal egybekötött bibliaórákká. Az éneklők létszáma a felére (tíz főre) csökkent, és ugyanennyien vannak az ifjúsági alkalmon is. A kórus megalakulásának tizenötödik évfordulójára minden egykori és jelenlegi tagjukat meghívták, így közel harmincan voltak ott az ünnepségen.

A lelkipásztor arra a kérdésre, hogy szerte miért járnak olyan kevesen a biblia-

Dunamocson van eredményük a családlátogatásoknak AZ IFJÚSÁGRA LEHET ÉPÍTENI

órakra, azt a választ adta, hogy a legfőbb akadálynak a felgyorsult, rohanó életformát látja. Az emberek nagy része, ha ha zaér a munkából, már csak kikapcsolódásra vágyik, nem megszólítható; s ez nemcsak az egyházi, hanem a kulturális alkalmakra is vonatkozik. Holott mindenkinek javára válna a bibliaóra, ugyanis főleg közösségben lehet épülni: a hallgatott ígén keresztül vagy a Teremtőnkhez fölített kérdések és imádság által – mondja ki az igazságot a lelkész. Reménységre ad okot az – teszi hozzá Dobai Sándor –, hogy az istentiszteleteken a konfirmandusok és az ifjúság is képviselteti magát; utóbbiak közül sokszor 10–12 fiatal is eljön. A vasárnapi igehirdetéseken részt vevők több mint a felét az idősebbek teszik ki, legkevésbé a 30-as és 40-es korosztályból vannak. Az istentiszteletek hallgatósága növekedésének lehetőségét a családlátogatások gyakorlásában látja a lelkipásztor.

A dunamocsi református templom

Bár elmondása szerint az utóbbi egy-két évben elfoglaltsága miatt kevésbé tudott eleget tenni ennek a kötelességének, a gyülekezet tagjai mindig örömmel veszik, amikor ajtót nyit rájuk. Ilyenkor elhangzik a hívogatás is az istentiszteletre, de mint mondja, igyekeznek ezt úgy megfogalmazni, hogy az ne bántó, hanem simo-

gató legyen. A lelkipásztor szerint, ha nem is jelentős, de kis eredményük mégis van ezeknek a látogatásoknak. Tapasztalata szerint elsősorban ilyenkor hagyják magukat a hívek a legjobban megszólítani, ám különféle alkalmakat is szerveznek, ahol éppen azokat szeretnék elérni, akik kevésbé vagy egyáltalán nem járnak templomba. A családokat például úgy próbálják bevonni a gyülekezeti életbe, hogy a gyermekek egy-egy ünnep alkalmával verssel, énekkel, egy kis jelenettel kapcsolódni be az istentisztelet menetébe.

Nyaranta napközis táborot szerveznek a gyermekek számára (a hittanosok nagy része jelen is van), a legutóbb ötvenhárom voltak. A kilencedikeseket már megpróbálják bevonni az egyes foglalkozások vezetésébe. A lelkipásztor nem titkolja, hogy ilyenkor az ifjúság a legnagyobb támasza: utóbb tizenkilencen vették ki a részüket a különféle szolgálatokból. De nemcsak őket lehet megszólítani, hanem a gyülekezeti tagokat, szülőket, nagyszülőket is.

A statisztikai adatokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a gyülekezet évről évre fogyatkozik (ha csak minimális mértékben is). Ennek hátterében a lelkipásztor szerint az áll, hogy kevesebb gyermek születik, mint amennyien eltávoznak az élők sorából. A gyülekezet aktív része folyamatosan átalakul, de a lelkipásztor reméli, hogy arra az ifjúságra, amely rendszeresen bekapcsolódik a gyülekezeti életbe, lehet építeni a későbbiek során is.

A dunamocsi reformátusok 2010-ben felújították a templomukat, de mivel hatalmas épületről van szó, még mindig van mit tenni körülötte. A jövőbeli tervek között szerepel a gyülekezeti ház rendbetétele, hogy majd közösségi célokra használhassák. A lelkipásztor örömmel számol be arról is, hogy a felújítási munkák során a gyülekezet nagy része összefogott, és szép összeggel járultak hozzá a hívek ahhoz, hogy a patinás templom megújuljon.

Hogy miként szeretné a jövőben a lelkipásztor a gyülekezetet látni? Dobai Sándor szerint nagyon jó lenne, ha a létező csoportok kiszélesednének, újjak is alakulnának, és ha a hatalmas templomnak a padjai egyre jobban megtelnének Isten igéjére szomjas hívekkel.

December 4-én találkoztak az 1959–61-es években konfirmáltak

Iski Ibolya

Február 12-én a sároserperjesi református gyülekezetben ünnepi istentisztelet volt **Orémus Zoltán** és **Juraj Brecko** esperesek részvételével, akik mindketten az anyanyelvükön hirdették Isten ígését. Az alkalmon elfoglalta a lelkészi állást **Jaroslav Széles** kassai lelkipásztor, a gyülekezet új pásztorá.

Őt a gyülekezet gondnoka, **Michal Gajdošič** köszöntötte, aki beszédében rámutatott: egyetlen egyházi közösséget sem szabad elhanyagolni, hogy ne legyen olyan, mint a pásztor nélküli nyáj. Az, hogy ez a kicsi gyülekezet meg ne szűnjön, az új lelkésznek is a gondja lesz, akinek jó pásztornak és az Úr szőlőskertje szorgalmas munkásának kell lennie.

Az eperjesi gyülekezet nem tartozik és sosem tartozott a nagy gyülekezetek közé. Létrejöttéről nincsenek pontos információk, mindenesetre a felső-magyarországi reformáció terjedésével egyidős. Története az elődök szilárd hitét mutatja, akik túlélték a kegyetlen történelmi eseményeket, minek köszönhetően létezik ma is a gyülekezet.

Kálvinista egyházközség saját lelkéssel Eperjesen egészen a 18. század elejéig nem jött létre, annak ellenére, hogy már 1683-ban kérvényezték a szertartások engedélyezését és hely kijelölését templom építésére. Ezt azonban nem tették számára lehetővé, nyilvánvalóan a magyar lakosság alacsonyabb számaránya és a többi egyház befolyása miatt, melyek Eperjesen erős háttérrel bírtak.

Magának a kálvinista egyházközségnek a keletkezése 1704-re datálódik, amikor is II. Rákóczi Ferenc katonái elfoglalták a várost, és valósággá lett a vallásszabadság. Az események hatása alatt a kálvinisták ismét követelik jogukat, és a kuruc országgyűlés jóváhagyja számukra templom építését. Fatemplomot építettek, amit később egy rövid ideig az evangélikusok is használtak.

A kálvinista gyülekezet rövid létezésének a császári csapatok bevonulása vetett véget. A templomot Pálffy Miklós nádor parancsára elvették a reformátusoktól, a jezsuiták vették át, akik szétszedték, és anyagát egy katolikus kórház építéséhez használták, amit ugyanazon a helyen építettek fel.

A hosszan tartó rekatolizáció és a pestisjárvány (minek során a kálvinista lelkész is meghalt) azt eredményezték,

A sároserperjesi gyülekezet új életszakasza AZ ELŐDÖK HAGYATÉKA KÖTELEZ

hogy az eperjesi gyülekezet már nem tudott megújulni. Ez az állapot 1888-ig állt fenn, amikor megalakítottak egy új missziós gyülekezetet, amelyhez mintegy 300 lélek tartozott a városból és környékéről. Elősegítette ezt a város lakosságának növekedése, mert főleg magyar értelmiségiek költöztek oda Zemplén és Abaúj vármegyékből, akárcsak az akkori Magyarország egyházi struktúrája.

Az eperjesi gyülekezet az egyházi szervek 1906-ban meghozott döntése alapján az eperjesi-sárosi misszió központja lett, hozzácsatolták Bártfa városát, Korompát és Iglót is. A tiszáninneni egyházkerület ülésének 1907-es jegyzőkönyvében már megállapítják, hogy az eperjesi-sárosi körzetnek az önálló missziói állás megteremtése után már ki van építve a saját szervezete. A lelkész gondjaira már 482 bejegyzett lélek van bízva, magában a városban 241 hívő. Az eperjesi gyülekezet adminisztrátorai a közeli Tarcavajkóc lelkipásztorai (kivéve az 1910 és 1920 közötti időszakot, amikor a gyülekezetnek saját lelkésze van; akárcsak 1940 és 1945 között).

1918 után fogy a református egyháztagok száma, ami tart jelenleg is. Gyülekezetünk ennek ellenére reménységgel tekint a jövőbe, bízik az Úrban, aki sosem hagyja el a népét. Az istentiszte-

zőségek (az evangélikus és a testvéregyház) alkalmait látogatja.

Az eperjesi református gyülekezet kétnyelvű, ami azt jelenti, hogy az istentiszteletek szlovák nyelven zajlanak, de magyarul is; tekintetbe véve a reformációs elvet, miszerint mindenkinek az anyanyelvén kell hirdetni az evangéliumot. A gyülekezet kisebbik részét a magyar nemzetiségű eredeti városlakók alkotják, illetve a magyar nyelvterületről beköltözött reformátusok. Mivel lényegében idős hívekről van szó, akiknek a magyar nyelv kultiválásában nincsenek követők, reális a feltételezés, hogy előbb vagy utóbb a magyar nyelv használata liturgiai nyelvként meg fog szűnni.

A gyülekezet másik részébe olyan tagok tartoznak, akik Eperjesre olyan szlovák nyelvterületről költöztek be, ahol a reformátusok vannak többségben. Ők megőrizték a hitvallásukat, és ezt a szellemiséget folytatják utódaik is.

Ez a hagyatékok kötelez bennünket, hogy ne veszítsük el a reményt és megőrizzük hitünket és a gyülekezet iránti áldozatkészségünket. Ezen remény betöltése iránti igyekezet motiválta a gyülekezet vezetését, amikor kérvényezte az átlépést az ondava-hernádi egyházmegyébe. Ennek a lépésnek az volt az oka, hogy a presbitérium egyetlen

tagja sem bírja a magyar nyelvet, amely az abaúj-tornai egyházmegye tárgyalási nyelve (ahova az eperjesi gyülekezet eddig tartozott).

A Zsinat a 4. ülésén ZS-13/2011-es számú határozatában jóváhagyta az eperjesi gyülekezet átlépését az abaúj-tornai egyházmegyébe az ondava-hernádiba,

miközben a döntés a gazdasági év végétől, vagyis 2012. január 1-jén lépett hatályba. A Zsinati Tanács ZST-133/2011-es számú határozatával az eperjesi gyülekezetet leányegyházközséggé nyilvánította (anyaegyházközsége a Kassai Szlovák Református Egyházközség lett).

—mgr—

Orémus Zoltán, Juraj Brecko és Jaroslav Széles lelkipásztorok (balról jobbra)

letek jelenleg mindig 11 órakor kezdődnek, az evangélikus Szentháromság-templomban; mégpedig a hónap minden második vasárnapján magyar és szlovák nyelven, a harmadik vasárnap pedig csak szlovákul. A gyülekezet 48 tagot tart nyilván, ez a szám viszont nem fedi a valóságot, mert ismereteink szerint több református más egyházi kö-

A Genezisben két teremtéstörténet olvasható. Az első az *IMóz 1,26–31*-ben, amely az embernek Istenhez való viszonyát és feladatát tisztázza. „Teremté tehát Isten az embert az ő képeire, Isten képeire teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket” (27. v.).

Saját képeire teremtett

Az ő képeire héberül: *celem*. Ez az ókori világban egy szobrot jelentett, amely alkotás az uralkodó király vagy fejedelem képeire volt formálva. Rendszerint kereskedelmi útvonalak mentén helyezték el, hogy hirdesse az arra utazóknak, ki ott a király – az úr. Ilyen feladatot kapott a teremtéskor a férfi és a nő, hogy a teremtésben hirdessék: Isten az Úr! És milyen megcsúfolása Isten tervének az ugyanebből a szótóbból származó, egyre gyakrabban használt *celeb* fogalom; akikre használják, hírnevükkel, cél nélküli, passzív létezésükkel sok fiatal példaképévé válnak a Való Világ által – ahelyett, hogy az imago Dei (ami magyarul istenképűséget jelent) célját hirdetnék!

Itt kell megemlíteni azokat a nőket, akik egyedülállóként vagy akár elváltként szeretnék ezt a feladatot betölteni. Isten dicsőségének hirdetése az ő életükben is kiteljesedhet: „*Aki nem ment férjhez, az Úr dolgaira visel gondot...*” (*1Kor 7,34a*); és Jézus az elváltaknak is nyújt perspektívát (*Jn 4,1–30*).

Nem jó egyedül

A második teremtéstörténet az *IMóz 2,18–25*-ben olvasható. Ez az ember-ember közti, illetve a férfi-nő viszonyt tisztázza. A teremtésnek mind az öt napja isteni kijelentéssel zárul, amikor is az Úr végigné az általa alkotott teremtésben és kimondja: ez jó. Amikor viszont Ádám magányára néz, kijelenti: „*Nem jó az embernek egyedül lenni, szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt*” (*IMóz 2,18*). Ebben a kijelentésben minden szó hangsúlyos.

NŐNEK TEREMTVE

Feleség, anya, szerető, barát vagy csak bejárónő...

Isten tervében a feleség *segítő* szerepet játszik, és ez nemcsak keleti vagy éppen óvidatú emberkép. A mai emancipált, önmegvalósítást diktáló világunkban számunkra, asszonyok számára ez derogáló, másodrendű szerepnek tűnhet a kapcsolaton belül. Pedig ez jelenti a kettős védelmet: a férfi – a család papjaként – az Isten védelme alatt áll; a nő mint gyengébb lény pedig Isten és a férfi védelme alatt. Jó lenne, ha ezt elfogadnánk s ennek a lehetőségnek a pozitív oldala domborodna ki a mindennapi életünkben!

A *társ* egy gyűjtőfogalom, ami magába foglalja, hogy a feleség egyben anya, barát, szerető. Ezek a szerepek reálisak minden feleség életében, hiszen ebben a szóban Isten felhatalmazott bennünket mindezekre a „szerepekre”, amik az általa való kódolással nagyon mélyen, szinte a zsigereinkben benne is vannak. Fontos azonban Isten Lelke vezetésével megtalálni az éppen aktuális fontosságai sorrendet.

A *hozzá illő* azt jelenti: őt kiegészítő. Mint a cikkcakkba tört szívmedál, amivel szerelmes ifjaink előszeretettel prezentálják egymáshoz tartozásukat: ami az egyik félből hiányzik, megtalálható a másikban. Az egyik pörgős – a másik nyugodt; az egyik nagyra törő, ambiciózus – a másik meglegedett; az egyik cserfes – a másik csöndes. Kell ez az egymást kiegészítő, teljessé tevő különbözőség, és fontos az is, hogy tudatosítsuk, mi az, ami jó a másikban, ami belőlünk hiányzik. A társ által teszi teljesebbé Isten az életünket. Fogalmazzuk ezt meg alkalomról alkalomra, és adjunk hálát ezért Istennek!

Isten a „társszerző”

Isten *szerzi* a segítőtársat. Igaz, hogy választhat a férfi: válogathat, mehet, járhat a szívének útjain, szeméinek látásában (*Préd 12,1a*), kívánsága, vágya szerint. Választhat szépet, választhat kirakati babát, plázaciacát, aki mindig körülborolja, őt bálványozza. Választhat munka- és teherbírót, egészséges génekkal rendelkezőt (ma már ezt is vizsgálják Nyugaton egy-egy kapcsolat előtt!). Választhat a férfi, és így lesz szeretője, rápislogó cicája, helyette is dolgozó, jó háziasszony, de a maga ere-

jéből *hozzá illő segítőtársat* nem talál (*IMóz 2,20b*). Ekkor válik gyakran valósággá a prédikátor igéjének második része: „...*de megtudd, hogy mindezekért az Isten tégedet ítéletre von*” (*Préd 12,1b*). Ennek az ítéletnek a fájdalmas tüze gyakran érezhető már a házasság idején is.

Mellérendelés viszony

Ezután következik a jól ismert „oldalbordás” történet (*IMóz 2,21–23*), amikor Isten kezébe veszi a megoldást. Elaltatja Ádámot, és az oldalbordájából megformálja az asszonyt.

A kép kifejezi az Istentől rendelt viszonyt, ami nem fölé- és alá-, hanem mellérendelés: a férfi szíve mellé rendelt helyre. A viszony helytelen értelmezése azonban a bűn következményeként nagyon sok esetben a házasság leggyakoribb bomlasztó tényezőjévé lesz. Az egyik véglet: amikor a férfi hangjával, fizikai fölényével, talán nagyobb anyagi jövedelmével s a tudattal, hogy ő a férfi, neki van joga uralkodni, teljesen

vagy részlegesen „lefedi” a családot. Ennek végletes következménye a családon belüli erőszak, ami egyáltalán nem iskolázottság- vagy intelligenciáfüggő.

A másik kisiklott véglet: ha az asszony érzi és éli azt, hogy ő a családfő. Ezt túpírozza bennünk, asszonyokban a világ szellemisége is s a kor, amelyben tanulhatunk, naponta nyolc órát dolgozhatunk, és „második műszakban” vezetjük a háztartást, nevelhetjük a gyerekeket. Ezek a hordozott terhek is megerősíthetik bennünk azt, hogy vagyok annyi, mint a férjem, sőt több is. Mi, nők a hatalmat nem nyers erővel gyakoroljuk, mint általában a férfiak, hanem sokkal fifikásabban: érzelmi zsarolással: könnyekkel, nyafogással, elégedetlenséggel. Amikor pedig a férfi egy idő után behódol, mert nem bírja a

NŐNEK TEREMTVE

Feleség, anya, szerető, barát vagy csak bejárónő...

hosszú távú lelki prést, papuccsá válhat, ami azonban már nem a feleség elvárásainak megfelelő állapot.

Az „oldalbordás” történet kifejezi, hogy nem a férfi és nem a nő uralkodik, hanem egymás mellé rendelve, egymást segítve fogadják el azt, hogy fölöttük az Isten az Úr. Ebben a felismerésben lesz döntő fontosságúvá a másik meg- és elismert, egymást kiegészítő tulajdonságainak a „használatá” – még akkor is, ha az nem éppen a társadalmilag megszokott férfi, illetve női szerepnek felel meg.

Elszakadás a szülőktől

Volt férfi, lett nő, s most hangzik az igében a házasság szerzetési ígéje: „Annakokáért elhagyja a férfit az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté” (1Móz 2, 24).

A magyar nyelv még itt is segítségünkre van, mert a házasság valóban olyan, mint egy ház: van alapja, van fala és van tetőszerkezete. Az alapja a kapcsolatnak az, hogy elhagyja a férfit az apját és az anyját. A férfi az, aki új családot alapít, aki a családfő, aki ezért a lépésről nemcsak magának és családtagjainak, hanem legfőképpen Istennek ad számot. Ha ez nem tudatosul a férfiban, férjként infantilis, feladatához felnőni képtelen, gyerek marad, aki sem magáért, sem a családjáért nem képes felelősséget hordozni. Nem lesz jó vezető, nem lesz jó gondviselő – a szó teljes értelmében.

Az elszakadásnak kétféleképp is meg kell történnie: érzelmileg és anyagilag. Az előbbi azt jelenti, hogy a férfinak tudatosítania kell, hogy a házassága nem a szülei házassága (ő nem az apja, a felesége pedig nem az anyja). Ez az érzelmi elszakadás gyakran nehezebben történik meg az egykeként felnövő fiúknál, hi-

szén erős a lelki köldökzsinór, ami a szülőkhöz köti őket.

A másik terület az anyagi függetlenség a szülőktől. Hiszen lehet egy szál „pendelyben” is házasságot kötni, abban a (félreértelmezett) tudatban, hogy a szerelem mindent legyőz, de a nincstelenség, a nehéz megélhetés vagy éppen a szülőktől való hosszú távú anyagi függés összetörheti a férfi önképét. Az Istentől rendelt házasság alapja tehát az, hogy a férfi felnőjön családfő, vezetői feladatához, de alázatban ismerje el a fellette uralkodó Isten hatalmát, és legyen vezethető a Lélek és Ige által, így legyen követője Jézusnak.

Ragaszkodás egymáshoz

A ház-asság fala a ragaszkodásból épül. Ismét a férfi kapja a feladatot: ragaszkodik feleségéhez. A férfitől indul ki a szeretet impulzusa. Ha elolvassuk az Újszövetség akármelyik házirendjét (Ef 5,22kk; Kol 3,18kk.), mindenhol az áll: a férfi szeresse a feleségét! Ez a szeretetimpulzus mutatkozik meg a ragaszkodásban, ami nem kor- és állapotfüggő. Sőt! Az asszonyok életében vannak időszakok, amikor még több figyelemre, elfogadásra van szükségük. Ilyen a gyermekvárás ideje, a szülés utáni időszak és a változókor, amikor látja teste változásait. A férj ragaszkodása biztonságot nyújt a feleségnek. A biztonságérzet pedig kiegyensúlyozottá tehet, ami alapja a család érzelmi stabilitásának. Milyen gyakran tapasztaljuk, mi asszonyok, hogy érzelmi viharaink szenvedői pont a családtagjaink, akik a legközelebb állnak hozzánk.

És tény, hogy vannak asszonyok, akikhez nem lehet könnyű ragaszkodni. Erre egy kép tanított meg, amin Micimackó mellett egy félredőlt mézes csuporból aranylóan csurran ki az édes méz. A csupor fölött röppenő méhecske kocsányon lógó szeméi, mosolyra húzódo szája kifejezték a közeledés örömet. Ha asszonyi szívünk, szemünk és szánk keserű epével, elégedetlenséggel, türelmetlenséggel, állandó zsémbeléssel van tele, ne csodálkozzunk, hogy a férjünk nem örömmel „röppen” haza. Az ige is figyelmeztet: „Jobb a tető ormán lakni, mint háborgó asszonnyal, és közös házban” (Péld 21,9). Vagy éppen

egy másik: „A bölcs asszony építi a maga házát; a bolond pedig önkezevel rontja el azt” (Péld 14,1). Ha pedig a hogyan a kérdés, jó elolvasni a derék asszony dicséretéről írottakat, akinek ára sokkal felülhaladja az igazgyöngyökét (Péld 31,10–31).

A ragaszkodás tehát attól nem egyoldalú, ha hagyjuk, hogy olyan édes „csuporrá” formáljon bennünket Isten, amihez jó és könnyű ragaszkodni.

A testi szerelem helye

Végül a ház-asság tetőszerkezete a testi szerelem, amit az ige így fejez ki: és lesznek ketten egy testté. Isten nem prúd, ezért hálával kell fogadnunk ezt a belénk kódolt ajándékát is. A Szentírás több helyen tanít ennek a fontosságára, kísértésektől óvó szerepére. Pál apostolon keresztül figyelmeztet Isten: „A feleségének adja meg a férj a kötelese jö-akaratot; hasonlóképpen a feleség is a férjének. A feleség nem ura a maga tes-

tének, hanem a férje; hasonlóképpen a férj sem ura a maga testének, hanem a felesége. Ne fosszátok meg egymást, hanemha egyenlő akaratból bizonyos ideig... azután ismét együvé térjete, hogy a Sátán meg ne kísértsen titeket” (1Kor 7,3–5).

Isten adja ezt az ösztönt, aminek helye a házasságon belül van. Az említett képnél maradván: a ház-asságnak ez a tetőszerkezete, és nem az alapja. Isten adja – és nemcsak a gyermeknemzés céljából, hanem a legintimebb, a legszűkebb közösséget fejezheti ki: az egységet. Sok házasság gyermektelen, hiszen az anyaméh gyümölcse jutalom (Zsolt 127, 3), mégis van létjogosultsága a testi szerelemnek, hiszen egy testté válnak a házasságban. A házasság célja így nem a gyermek, hanem az, hogy Isten egymáshoz szerez férfit és nőt, hogy – egymás mellett, egymást kiegészítve és segítve – Isten képére formálódva, Krisztus által hirdessék az ő dicsőségét a teremtett-ségben.

Fazekas Zsuzsanna

Történet a terméketlen fügefáról

„Egy embernek volt egy fügefája a szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált. Azt mondta erre a vincellérnek: *Íme, három éve, hogy idejárom gyümölcsöt keresni ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába? De az így válaszolt neki: Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megtrágyázom, hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki!*” (Lk 13,6–9).

– Jól van, hallgatok rád, adjunk még egy kis időt ennek a fügefának, hátha terem – válaszolta a gazda, és elment. A vincellér pedig, aki a kertet és a fákat gondozta, odament a fügefa közelébe, hogy megvizsgálja és ha tudja, akkor megorvosolja. De hiába vette szemügyre, semmi betegség jelét nem fedezte föl rajta. – Vajon miért nincs rajta gyümölcs? – töprengett hangosan.

A fa egyik ágán ült egy rigó, fényes gombszemével nézett a vincellérré, és csőrével mintha a fa jobb oldala felé mutatott volna. A vincellér odanézett, és azt látta, hogy a fának azon a felén, az ágak végén a levelek úgy néztek ki, mint egy ökölbe szorított kéz. A fügefának amúgy is olyan alakú levelei vannak, amelyek széles tenyérre vagy egy nagy, lazán megkötött kesztyűre hasonlítanak, ám ezeknek a fügefaleveleknek az ujjai nem szépen, kisimulva csüngtek az ágon, hanem görcsbe szorítva. A vincellér megkérdezte a fügefát: – Mondd, fügefa, miért szorítod össze a leveled ujjait?

A fa így válaszolt: – Azért, mert teremni akarok. Körülöttem az összes fának sikerül, csak nekem nem. Szégyellem magam. De hiába izzadok, hiába gyötördöm, hiába erőlködöm, nem vagyok képes gyümölcsöt teremni.

A vincellér meghökkent, majd kisvártatva így szólt: – Figyelj csak, hidd el, így ezután sem fog sikerülni. Engedd egy kicsit kinyílni a leveleid ujját!

– Nem, nem szabad, mert akkor aztán végleg kudarcot vallok – felelte „összeszorított fogakkal” a fügefa.

– Érzed azt – kérdezte a vincellér tőle –, ahogy a gyökereid mélyen a földbe nyúlnak és felszívják a vizet, meg a táplálékot?

– Nem érzem – mondta a fügefa.

– Ez azért van – magyarázta neki a vincellér –, mert összeszorítod a leveleid ujját. Hogyha kisimítanád, egyből éreznéd, hogy hogyan élsz, hogyan áramlik benned a táplálék a törzseden fölfelé, hogyan oszlik szét az egyes ágakban, és miért nem tud eljutni az ágak végébe, ahol a gyümölcsöknek kellene teremniük.

A fügefa nagy nehezen ráállt a kérésre, kisimította a levele ujjait, és ekkor megérezte, hogy zsi-bong benne az élet. Megérezte a gyökerét, a törzsében a vízzel fölfelé futó táplálékot, és egyszerre csak kis virágok kezdtek kibontani a szirmukat az ágai végén, virágok, amik gyümölcsöt ígértek.

A bal oldalán azonban még mindig nem történt változás. Ott a virá-

gok már megvoltak korábban is, de ezek a virágok hervadó félben voltak, és nem fakadt belőlük gyümölcs. A vincellér úgy látta, hogy a fügefa bal oldalával valami más lehet a baj, de nem tudta, hogy mi, hiszen ez a rész nem szorította ökölbe a leveleit, hanem már korábban is érezte a gyökerekből fölfelé áramló erőt, de titokzatos okból e virágokból mégsem lett termés.

Ismét a rigó segített. Elmondta a vincellérnek, hogy a fa bal oldala összeveszett a méhekkal. Egyszer, évekkel ezelőtt kitört egy nagy vihar, és egy méhecske a kaptár felé tartva be akart húzódni a levelek alá, hogy ne ázzék meg teljesen, de a fügefa elzavarta. Azt mondta, hogy az ő levele nem esernyő, ami mindenféle jöttmentnek oltalmat ad. A méhecske csuromvizesen érkezett haza, és elpanaszolta az esetet a társainak, s azóta a méhek nem jár-

nak erre, nem porozzák be a virágait, ezért nem terem rajta gyümölcs.

A vincellér végighallgatta a rigó szavait, és megkérdezte a fa bal oldalát, hogy igaz-e, amit hallott.

– Igaz – felelte büntudatosan a fa.

– Akkor valamit tenned kellene, nem gondolod?

– Tenni, tenni – sóhajtott a fügefa –, de mit?

– Azt hiszem, ez elég egyszerű – mondta a vincellér. – Kérd meg a rigót, repüljön el a méhkaptárhoz, és üzend meg a méheknek, hogy bánod, amit tettél, és kéred őket, hogy jöjjenek és porozzák be a virágaidat. És ezután, ha vihar lesz és ömlik a zápor, nyugodtan meghúzhatják magukat a leveleid alatt.

A fügefa így is tett, és valóban, már a rákövetkező napon méhek rajja lepte el, és ettől az évtől kezdve ez a fügefa is épp olyan dús és gazdag termést hozott, mint többi társa a domboldalon.

Az ember jobb és bal oldala: Isten-kapcsolata és embertársaihoz fűződő viszonya!

A jókai téli táborról

Február 2-a és 5-e közt ismét részt vettem a Firesz – Duna Mente téli ifjúsági táborában, amire *Találkozások Istennel és egymással* címmel a jókai Betlehem Misziós Központban került sor.

Bevallom, idén az előadások nem voltak könnyűek, ám sokat adtak. Nagyon sokat fejlődtem a reggeli áhítatok és a kiscsoportos beszélgetések által is. A tábor légköre is nagyon kellemes volt. Főlegesen lenne sorolnom az összes jót, amit kaptam, de két dolgot kiemelnék. Az első egy beszélgetés volt Édes Dezsővel (beszélgetés, hát... ő mesélt, mi meg hallgattuk). Nagyon sok gyakorlati példát hallottam arról, mit is jelent keresztyénként élni. Nagyon hálás vagyok Istennek ezért a lehetőségért.

A második pedig a szombat esti istentisztelet. Amikor leültünk a szőnyegekre és megnéztem a társaságot, éreztem: igaz, amit az Írás a közösségről ír.

–zj–

Ifjúsági hétvége

A Firesz – Duna Mente szervezésében az idei első ifjúsági hétvége (13–17 évesek számára) március 23-a és 25-e között Alistálon lesz. A találkozó témája: „Féjszbúk” avagy „Mutasd meg a Képed!”; al-témája: „Mit Like-ol Isten?”

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége a 22. (elektronikus) ülésén, amit 2012. január 24-én tartott meg, az alábbi határozatokat hozta:

– Egyházunk megkapta a Gustav-Adolf-Werk 2011. december 19-én kelt levelét, melyben tájékoztatnak minket, hogy a 2013. évi Projektkatalogban szerepeltetendő támogatási célokra egyházunk részére összesen 24 000 euró összegű támogatás van előirányozva. A Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet támogatása maximum a költségvetés harmadát teheti ki, míg az elszámolásnál ki kell mutatni a költségek kétharmadának kifizetését is.

A Zsinati Elnökség a Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 2013. évi keretösszegét a következőképpen kívánja felhasználni:

Barsvárad Református Egyházközség (lelkészlak felújítása): 5000 euró, Kassai Szlovák Református Egyházközség (templom építése): 14 000 euró, Eszkárosi Református Egyházközség (ifjúsági központ befejezése): 5000 euró.

– Egyházunk a szolgálati autókkal abszolválta szolgálati utakért továbbra is üzemanyagköltséget fog téríteni. Amennyiben a lelképásztor vagy egyházi tiszt-

A ZSINATI ELNÖKSÉG 22. ÜLÉSÉRŐL

segviselő szolgálati útra a saját tulajdonában levő, nem szolgálati autóként vezetett gépkocsit kíván igénybe venni, egyházunk beleegyezésével csak akkor teheti, ha beleegyeznek a 0,13 euró kilométerdíjba és vállalja a szolgálati út során keletkezett vagy okozott kár térítését. Egyházunk nevében szolgálati útra egyházunk püspöke vagy a zsinati főtanácsos küldhet ki.

A szolgálati utak csak abban az esetben lesznek megtérítve, ha a szolgálati utat abszolváló személy előzőleg megbízást kapott a szolgálati út abszolválására és befejezése után legkésőbb tíz napon belül beküldi a szolgálati útról szóló jelentést, illetve az elszámolást.

– A Kárpát-medencei Református Rádiótanács négy határ menti pályázatot szeretne benyújtani (Ukrajna, Szlovákia, Románia, Magyarország), amelyben egyházunkkal mint partnerrel számol. A pályázat teljes megnevezése: Médiatérfigyelés – határokon átvivő, együttműködésen alapuló, kommunikációs kultúrtér kialakítását és fenntartható fejlesztését megvalósító programrendszer.

A pályázat célja olyan együttműködés létrehozása és megerősítése, amely teret biztosít a határ menti közösségeknek éle-

tük különböző területein (kultúra, oktatás, környezetvédelem stb.). Konkrétumok: a meglévő egyházi és nem egyházi mediális felületeken való térfoglalás (újságok, rádiók, honlapok, kiadványok fejlesztése; bennük új rovatok, új részek indítása; partnerek keresésével a folyamat gerjesztése); szakmai képzések, konferenciák az egyházi médiumokban munkálkodók számára, illetve a következő nemzedék képzése céljából; az együttműködés és a hatékony információáramlás technikai bázisának fejlesztése, működtetése; médiacentrumok kialakulása és a hatékony működésükhöz szükséges régiónkénti hírháló kiépítésének folyamata.

A projekt koordinátora a Tiszáninnen és a Tiszántúli Református Egyházkerület által fenntartott Európa Rádió. A projekt időtartama: 2013–2014. A pályázott összeg partnereként: 18 000 euró (önrész: 10 százalék), azaz 1800 euró.

A Zsinati Elnökség jóváhagyta, hogy egyházunk partnerként részt vegyen A Szeretet és Tisztelet Kultúrájának Média-térfigyelése címen beadandó, határokon átnyúló pályázatban. A pályázat sikeres kimenetele esetén a vállalt önrészt egyházunk biztosítja.

A ZSINATI ELNÖKSÉG 23. ÜLÉSÉRŐL

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége a 23. (elektronikus) ülésén, amit 2012. február 23-án tartott meg, az alábbi határozatokat hozta:

– Egyházunk elnöksége sajtóhírekből értesült arról, hogy egyházunk több tagját, köztük Kassai Gyula református lelképásztor is megfosztották alkotmányos jogától, a szlovák állampolgárságtól. Ezzel összefüggésben a Zsinati Elnökség a következő nyilatkozatot hagyta jóvá:

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház nyugtalansággal követi az államigazgatásnak az Alkotmánybíróság döntése előtt foganatosított lépéseit a Szlovák Köztársaság állampolgárainak kettős állampolgárságával kapcsolatban.

„Senki nem fosztható meg akarata ellenére a Szlovák Köztársaság állampolgárságától” – áll a Szlovák Köztársaság alkotmánya első fejezete 5. szakasza (2) bekezdésében, mely a totalitás korának rossz tapasztalatainak és jogtalanságainak alapul. Ebben a korban a Csehszlovák Szocialista Köztársaság állampolgáraitól

az állampolgárságot beleegyezésük nélkül, büntetésből vették el.

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága még nem nyilatkozott a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által elfogadott – a 40/1993-as számú, a Szlovák Köztársaság állampolgárságáról szóló törvényt módosító – 250/2010-es számú törvénymódosítás és a Szlovák Köztársaság alkotmánya közötti összhangról, ezért elsietettnek tartjuk az állami szervek eljárását, mely a múlt század embertelen eljárásait idézi. A hivatalok eljárása következtében lett akarata ellenére hazájában hontalanná Kassai Gyula úr is, aki a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház köztiszteletben álló lelkésze.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház tiltakozik az állami szervek ez ügyben tanúsított, elsietett magatartása ellen, valamint együttérzéséről és erkölcsi támogatásáról biztosít minden érintettet, s hasonló magatartásra szólít fel Szlovákiában minden jóakarátú embert és jogi személyt.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház felszólítja a Szlovák Köztársas-

ság illetékes állami szerveit, halasszák az állampolgárság megvonására a 250/2010-es számú törvénymódosítás értelmében vonatkozó hivatalos eljárás foganatosítását az Alkotmánybíróságnak a törvénymódosítás és a Szlovák Köztársaság alkotmánya közötti összhangról szóló nyilatkozata kiadásáig.

– A Szövetség a Vasárnapért – Szlovákia polgári társulás 2012. február 20-án levélben fordult egyházunkhoz, hogy – amennyiben lehetséges – írásos formában támogassa a szabad vasárnap megőrzését (mind Szlovákiában, mind az egész Európai Unióban) célzó törvényes rendelkezések elfogadtatására irányuló szándékát. A Zsinati Elnökség megállapítja, hogy a Szövetség a Vasárnapért polgári társulás céljai teljes mértékben egyeznek a Szentírás értékrendjével, református tanításunkkal és a szlovákiai reformátusok hitéletével.

Ezért a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház támogatja a Szövetség a Vasárnapért polgári társulásnak a szabad vasárnap megőrzését célzó törvényes rendelkezések elfogadtatására irányuló kezdeményezését.

Legyünk öntudatosak: adónk két százalékaival a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

Az adófőhatóság január vége felé közzétette, hogy a harmadik szektorba tartozó szervezetek mekkora összegre tettek szert 2011-ben a 2010. évi jövedelemadó két százalékaiból. A református háttérű szervezetek támogatottsága a lista alapján a következő volt:

Agapé (Körtvélyes): 487,46 euró; Béthel (Gömörhorka): 2518,98 euró; Bodor István (Rimaszombat): 152,71 euró; Diakonia Reformata (Komárom): 143,37 euró; Dobry Pastier – Jó Pásztor (Jóka): 626,41 euró; Eben-Háezer (Berzété): 1771,48 euró; Ecclesia (Nagykeszi): 358,01 euró; Élő Víz (Komárom): 430,50 euró; Emmaus (Jóka): 1144,46 euró; Chanava – Diakonické centrum reformovanej cirkvi (Hanva): 1636,79 euró; Kálvin (Dunaszerdahely): 1533,21 euró; Koinonia (Királyhelmece): 1976,98 euró; Fénysugár Polgári Társulás (Kassa): 1063 euró; Jerikó Polgári Társulás (Dióspatony): 815,23 euró; Paraklétos (Órös): 112,01 euró; Paulos (Szádalmás): 2970,89 euró; Pro Christo (Ipolyság): 891,63 euró; Református Mentőmisszió (Mad): 1097,92 euró; RE-MI-DIA (Gálszécs): 5624,11 euró; a Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 1224,10 euró; Simon (Nagyölvéd): 24,41 euró; Timoteus (Komárom): 5157,03 euró; Lónyay Gábor Egyesület (Deregyő): 4672,13 euró; a Lévai Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége: 348,65 euró; az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 527,27 euró; a Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége: 2577,77 euró; Bódva-völgyi Református Ifjúsági Szövetség (Szepsi): 338,94 euró; Református Nőegylet (Komárom): 563,92 euró.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy a református háttérrel bíró civil szervezetek támogatása az előző évi csúcstól közel 5500 euróval elmaradt: 2004-ben 310 312 koronát (10 300 euró), 2005-ben 676 236 (22 446 euró), 2006-ban 787 516 (26 140 euró), 2007-ben 1 176 300 (39 046 euró), 2008-ban 1 089 932 koronát (36 179 euró), 2009-ben 41 623,46 eurót (1 253 948 korona), 2010-ben 46 238,55 (1 392 982 korona), tavaly pedig 40 789,37 (1 228 820 korona) eurót tett ki. Ezúton és utólag is kö-

szönjük mindenki készségét, aki a református háttérű szervezetek bármelyikét tüntette ki idevágó figyelemmel!

Az idei évre regisztrált, már közel 10 700 civil szervezet listáját átnézve huszonkilenc református háttérűt fedeztünk fel. **Tisztelettel kérjük, hogy viselkedjen öntudatos polgárként és egyháztagként, ne hagyja elúszni a törvények által tálcán kínált lehetőséget, tegyen jót és adója két százalékaival az egyházunkhoz kötődő szervezetek valamelyikét támogassa!**

Akik adóbevallást tesznek

Azon jogi és természetes személyeknek, akik saját maguk tesznek adóbevallást, már az adóív kitöltése során kell rendelkezniük adójuk két százalékaról; tehát az ő esetükben a rendelkezési határidő azonos az adóbevallás és az adó megfizetésének legkésőbbi időpontjával, ami: **2012. március 31.** Természetes személyek csak egy szervezetet támogathatnak, de csak abban az esetben, ha megfizetett adójuk két százaléka eléri a 3,32 eurót. Jogi személyek több szervezet javára is rendelkezhetnek adójuk két százalékaival, de kikötés számukra, hogy az egyes rendelkezési tételeknek el kell érniük a 8,30 eurót. (Azon jogi személyek, akik 2011-ben nem ajándékozták el adójuk legalább 0,5 százalékat közhasznú célra, csak adójuk 1,5 százalékaról rendelkezhetnek.)

Akik elszámoltatják az adóelőlegüket

Azon természetes személyeknek, akik alkalmazotti viszonyban vannak és adóelőlegüket a munkáltatójukkal számoltatták el, a felajánlási nyilatkozatot és a befizetett adójukról a munkaadó által kiállított igazolást **2012. április 30-ig** kell eljuttatniuk a lakhelyük szerint illetékes adóhivatalba. (Az ő döntésük és felajánlásuk megkönnyítését szolgálják a jelen lapszámában található úrlapok is.) Megjegyzendő, hogy az alkalmazottak csak egy szervezetnek utaltathatják át megfizetett adójuk két százalékat, és ennek az összegnek el kell érnie a 3,32 eurót.

A református háttérű szervezetek

Az idei évre regisztrált református háttérű szervezetek adatai, mégpedig regisztrációjuk sorrendjében:

Pro Christo

Cím: Hlavné nám. 20, 936 01 Šahy (Ipolyság). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap).

IČO: 37855042.

Dobry Pastier Pribenik – Jó Pásztor Perbenyik

Cím: Kostolná 216/3, 076 51 Pribenik (Perbenyik). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581051.

Reformovaná záchraná misia – Református Mentőmisszió

Cím: 930 14 Mad 104. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 36078158.

Emmaus

Cím: Jamová 611/4, 925 23 Jelka (Jóka). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 42156360.

Chanava, Diakonické centrum reformovanej cirkvi – Hanva, A református egyház diakóniai központja

Cím: 980 44 Chanava (Hanva) 271. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 45023328.

Rodičovské združenie Reformovaneho cirkevneho gymnázia v Rimavskej Sobote – A Rimaszombati Református Egyházi Gimnázium Szülői Munkaközössége

Cím: Daxnerova 42, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 37949071.

Zaujmové združenie Gábora Lónyayho – Lónyay Gábor Egyesület

Cím: 076 74 Draňov (Deregyő) 216. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 31256732.

Občianske združenie Fénysugár – Fénysugár Polgári Társulás

Cím: Maurerova 11, 040 22 Košice (Kassa). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 35559691.

(Folytatás a 13. oldalon)

Legyünk öntudatosak: adónk két százalékaival a református háttérű civil szervezeteket erősítsük!

(Befejezés a 12. oldalról)

Občianske združenie Jerikó – Jerikó Polgári Társulás

Cím: 930 02 Orechová Potôň (Diósförgepatony) 289. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42156696.

Ženský spolok pri Reformovanej kresťanskej cirkvi v Komárne – Komáromi Református Nőegylet

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 37862189.

Élő Víz – Živá voda

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap).

IČO: 36096415.

Timoteus

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 37970836.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Cirkevnej základnej škole reformovanej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským, Vojany – A Vajáni Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Elektrárénská 50, 076 72 Vojany (Vaján). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 35626356 160.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Reformovanej základnej škole cirkevnej, Dolný Štál – Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: 930 10 Dolný Štál (Alistál) 85. Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35626356 341.

Koinonia

Cím: Kostolný rad 13, 077 01 Kráľovský Chlmec (Királyhelmece). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 31256384.

Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Základná škola Reformovanej cirkvi s vyučovacím jazykom maďarským, Rožňava – A Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola Szülői Munkaközössége

Cím: Kozmonautov 2, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: občianske

združenie (polgári társulás).

IČO: 35626356 206.

RE-MI-DIA – Reformovaná misia a diakonia

Cím: Nám. sv. Cyrila a Metoda 51, 078 01 Sečovce. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581620.

Kálvin

Cím: Nám. Jána Kalvína 2/A, 929 01 Dunajská Streda (Dunaszerdahely). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 45010340.

Paulos

Cím: 049 43 Jablonov nad Turnou (Szádalmás) 110. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 35581875.

Bodor István

Cím: Hlavné námestie 16, 979 01 Rimavská Sobota (Rimaszombat). Jogi forma: neinvestičný fond (nem beruházási alap). IČO: 37954083.

Dobry Pastier – Jó Pásztor

Cím: Hlavná 159/2, 925 23 Jelka (Józka). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 36084115.

Zväz reformovanej kresťanskej mládeže v Moldavskej nížine – Bódvavölgyi Református Ifjúsági Szövetség

Cím: Hlavná 47, 045 01 Moldava nad Bodvou (Szepsi). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 35556722.

Hálás az Úrnak a nagyölvédi gyülekezet

MEGSZILÁRDULT TEMPLOMALAP

Az elmúlt esztendő adventjében Nagyölveden nemcsak az Úr eljövetelét vártuk, hanem templomunk alapjának megszilárdulását is, mivel az alapozás egyik része megsüllyedt, a torony pedig lassan elvált a templom épületétől – ledőlése csak az alapok teljes megszilárdításával volt megakadályozható.

A javítás költségei meghaladták anyagi képességeinket, de gyülekezeti tagjainkon kívül segített falunk önkormányzata, Egyetemes Egyházunk, a barsi egyházmegye gyülekezetei, a Református Diakónia és a Rákóczi Szövetség is. Hosszú előkészüle-

Agapé

Cím: 049 43 Hrušov (Körtvélyes) 112. Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet). IČO: 35583029.

Ecclesia

Cím: Hlavná 67, 946 21 Veľké Kosihy (Nagykeszi). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42121370.

Cantate Domino

Cím: Pevnostný rad 22, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42050278.

Firesz – Duna Menté

Cím: Pevnostný rad 22, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 42203546.

Zväz mladých reformovaných – Fialtal Reformátusok Szövetsége

Cím: Kósu-Schoppera 25, 048 01 Rožňava (Rozsnyó). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás).

IČO: 31958273.

Diakonia Reformata

Cím: Jókaiho 34, 945 01 Komárno (Komárom). Jogi forma: nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (közhasznú szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezet).

IČO: 42052343.

Paraklétos

Cím: Hlavná 50, 076 52 Strážne (Örös). Jogi forma: občianske združenie (polgári társulás). IČO: 35557524.

Készítette: –akb–

tek után, 2011. november 21-én elkezdtek a templom alapjának megszilárdítását: a zsolnai Geostatik cég 2011. december 16-án fejezte be a munkát: megtörtént az alapok megszilárdítása (a templom külső és belső felújítása még vár ránk).

Jó volt látni, milyen áldás van azon, ha türelemmel imádkozunk az Úrhoz, ahogy az Írás mondja: „Minden gondotokat őréa vessétek, mert néki gondja van reátok” (1Pt 5,7). Hatalmas öröm volt számunkra, hogy a szentesti istentiszteletet ismét a templomban tarthattuk meg.

Antala Éva

Ne felejtünk el örülni Kórustalálkozó Hernádszadányban

Az ondava-hernádi egyházmegye kórustalálkozója 2012. január 8-án a hernádszadányi kultúrházban zajlott, mivel a templom túl kicsi lett volna mintegy 200 ember befogadásához. A kórustalálkozó háziasszonya Edita Kočičková volt, aki a jelenlévők köszöntése után igelovással kezdte meg az alkalmat.

A színpadot először a *Kridla* nevű felsőségi dicsőítő csoport vette birtokba, melynek vezetője **Imrich Géci**, a felsőségi gyülekezet kántora. A három gitárosból és egy dobosból álló csoport két ifjúsági éneket adott elő mély átéléssel. Őket az énekek mondanivalóját összefoglaló ige felolvasása után – vendégként – a helybeli római katolikus *Gaudium* kórus követte. Ez az énekkar rendszeres résztvevője a kórusok Hernádszadányban megrendezett ökumenikus találkozóinak.

Majd **Szabó Krisztián** nagyidai lelképásztor hirdette az ígét a 135. zoltár alapján. Elmondta, hogy nagyon bizonytalan korban élünk, és nincs túl sok okunk az örömmre. Állandóan új információk vesznek bennünket körül, de ezek között annyira kevés a pozitív üzenet, hogy lassan elfelejtünk örülni. A zoltáros azonban arra szólít fel, hogy dicsérjük az Urat, emlegessük az ő tetteit, mert hatalmas Istenünk van. Az ember lehetőségei végesek, de Isten számára semmi sem lehetetlen. Bizony, méltó a dicséretünkre, és nem az az elsődleges szempont, hogy mennyire tökéletes technikával éneklünk, hanem hogy az Isten dicsérete szívből és tapasztalatból jöjjön.

Az egyházmegye kórusai főleg a karácsonyi ünnepek énekeiből válogattak. A sort a tussai gyülekezet énekkara kezdte. A kó-

rust szép hangzás jellemezte, és szép emberi példát adott abban is, hogy a gyülekezet esperes-lelkésze a kórus soraiban énekel. Őket követte Hernádszány–Hernádszadány–Eszkáros egyesített kórusa **Ján Semjan** lelkész vezetésével. A kórustagok számát tekintve ők voltak a legtöbben, de itt is szembetűnő volt az a gond, amivel talán minden énekkar küzd: kevés a férfi énekes. Végül a kassai szlovák gyülekezet *Kálvin János* kórusa szolgált, **Szakál Gábor** kántor vezetésével (a kórusban a kórusvezetőn kívül csak egy férfi énekes volt).

A kórusok szolgálata után az egyházzenei osztály képviselőiben **Bodnár Noémi** kassai beosztott lelkész köszöntötte a jelenlévőket, biztatta a kórusokat, és átadta az emléklapokat. Majd **Juraj Brecko** esperes köszöntö meg az énekkarok és a dicsőítő zenekar szolgálatát. A kórusdélután háziasszonya imádsággal zárta az alkalmat, és elénekelte közösen a záróéneket, a 253. dicséretet (Buďže so mnou Pane).

A vendéglátó gyülekezet által készített szeretetvendégség során még folytathattuk a beszélgetést. Nagyon áldott találkozás volt, Istennek legyen érte hála!

–bn–

Ökumené a zselízi börtönben EGYSÉGBEN AZ EGYSÉGÉRT

Január 15-én a zselízi büntetés-végrehajtási intézet kápolnájában ökumenikus istentiszteletre került sor, ahol fogvatartottak és lelkigondozók együtt imádkoztak a keresztyének egységéért. Az egyházak képviselői második alkalommal tartottak ökumenikus istentiszteletet a nemzetközi imahéten.

Rastislav Firment görög katolikus börtönlelkész köszöntése után **Ján Čermák** oroszka evangélikus lelkész hirdette Isten ígétét, **Antala Éva** nagyölvédi református lelkész pedig imádságban adott hálát a börtönfalak mögött is létező felekezeti közötti összefogásért. Majd kötetlen beszélgetés következett: minden fogvatartott a saját felekezete és anyanyelve szerinti kis csoportban továbbgondolhatta az ígét.

Az imahét keretében bibliaórák alkalmakra is sor került a református egyház szolgálattévőivel, melyek élő példái voltak a hívó közösség egységének: ahol a fundamentum maga Jézus Krisztus, ott egyik lehetünk a könyörgésekben – bárhol születünk és bármilyen nyelven beszélünk is.

–aé–

Ökumenikus imahét Tornalján Buzgólkodjunk az Úr dolgaiban

Az ökumenikus imahéten Tornalján és szórványában négyezer került sor istentiszteletre: január 16-án a római katolikus, 18-án az evangélikus, 19-én a méhi katolikus és 22-én a református templomban. A zsúfolásig megtelt templomokban (ez is bizonyítja az emberek egyre erősödő lelki igényét) **Fazekas Ágnes** református, **Gubo Mihály** evangélikus és **Vojta Richárd** katolikus lelkészek szolgáltak igehirdetéssel a következő vezérfonal szerint: a szolgáló Jézus, az Úrral való csendes várakozás, a feltámadott Úr békessége átformál, Krisztus uralma egyesít.

Az imahét fényét növelte egy ökumenikus gyermekcsoport nagy gonddal összeállított, tartalmas műsora. A szeretetről, az Úr dicsőségéről szavaltak és énekeltek. Fellépett a Csemadok *Andante* vegyes kórusa és a református gyülekezet énekkara is. Énekeikben kérték az Urat, hogy bátorítson életünkben és halálunkban, tartson meg az egy igaz hitben, szent kegyelmében.

Kissné Békési Júlia

Ökumenikus imanapok Rozsnyón Hűnek maradni kevésen is

Január 17-e és 19-e között a rozsnyói református, evangélikus és római katolikus testvérek egymás templomában, együtt imádkoztak a keresztyének egységéért. Január 17-én az evangélikus templomban **Marián Feledi** római katolikus lelkész a türelemről, a kitartásról, az erős hitről és a hithűsökről szolt a *Zsid 11* alapján. **Buzáné Bodnár Aranka** pedig a *Mk 10,42–45* versei alapján az Úr Jézus megváltói szolgálatáról beszélt.

Január 18-án a református templomban **Zsóka János** római katolikus káplán az Úr Jézusnak a kísértővel szembeni győzelmes harcát tárta elénk a *Mt 4,1–7* alapján, míg **Viliam Solárik** evangélikus lelképásztor az Úr Jézusról mint az áldozati bárányról szolt, ahogyan Ézsaiás próféta mutatja be Őt.

Január 19-én a római katolikus székesegyházban **Buza Zsolt** református lelképásztor a *Jn 15,9–17* alapján arról a szeretetről beszélt, melyben mindazok megmaradnak, akik a Krisztusban maradnak. **Jerguš Olejár** evangélikus esperes a hamis sáfárt (*Lk 16,1–8*) mutatta be, és hangsúlyozta az Úr Jézus felhívását: maradjunk hűek a kevésen és a sokon is.

Mixtaj Johanna

A Generális Konvent elnöksége február 1-jén Berekfürdőn megtartott ülésén, melyen a két szlovák egyházmegye képviselői is jelen voltak, az egyik napirendi pont a magyar és a szlovák reformátusok között kialakult feszültség volt.

Fazekas László püspök beszámolt a csatlakozás geneziséről és az aktuális helyzetről. Mint elmondta, egyházunk a Magyar Református Egyházhoz való csatlakozása kapcsán kivételt biztosít a szlovák egyházmegyéknek, mégis felháborodás és feszültség keletkezett. Szlovákia kulturális minisztériuma a helyzet jogi elemzését ígérte, ami azóta sem készült el. A Zsinat – figyelembe véve a helyzet súlyosságát és a szlovák kezdeményezéseket – a nyelvi-nemzetiségi problémák rendezésére létrehozott egy vegyes bizottságot. A szlovák vezetők ennek ellenére karácsony előtt aláírásgyűjtést kezdeményeztek, melynek felhívásában kéri egyházunk státusa, illetve finanszírozása törvényességének felülvizsgálatát. A petíció megszólította az egyházon kívülieket is, ami még nagyobb feszültséget keltett.

Marián Hamari püspökhelyettes – méltányolva a meghívást – elmondta: született egy teológiai állásfoglalás, mivel szerintük egyházunk az MRE-hez való csatlakozással elhajlott a református hitől. Kifejtette, hogy az MRE létrejöttét veszélyesnek tartják. Hiszik, hogy az MRE létrehozói is őszinte hívők, de szerintük a politikai revizionizmus és a múlt szellemének hatása alá kerültek. Az MRE sze-

Még alig kezdődött el az új esztendő, máris koporsó mellé szólított bennünket az Úr. Rövid betegség után a mennyei hazába költözött Kecső Zoltán, aki a gömörszkárosi gyülekezet hűséges gondnoka volt negyedszázadon át.

Testvérünk kora ifjúságától fogva munkálkodott. Munkája során az ország különböző tájait ismerte meg, részese volt a legjelentősebb ipari üzemek építkezéseinek. Az Úr a Csörnök Rózsikával kötött boldog házasságát két gyermekkel áldotta meg, akiket becsületre, tisztességre és a munka szeretetére neveltek. Ifjúkorában a környéken népszerű zenekarban játszott, majd a múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben a község és a környék sport-szerető ifjait karolta fel, lévén edzője és menedzsere a labdarúgócsapatnak.

Testvérünket sok talentummal áldotta meg az Úr. Érdeklődési köre szerteágazó volt: szerette az anya-

A magyar–szlovák feszültségről Berekfürdőn KICSIT KÖZELEDTEK AZ ÁLLÁSPONTOK

rintünk csak egy nemzet érdekeit képviseli, ezért követelik, hogy egyházunk lépjen ki az MRE-ből, majd más csatlakozási módot keressen a maradni akaróknak. Büszkén akarják vállalni közös református hitünk és őseink örökségét, de anélkül, hogy magyaroknak kellene magukat vallaniuk.

Juraj Brecko esperes felszólalásában megvallotta, hogy részbeni magyar gyökereik miatt sokan nehezen hordozzák a meglévő feszültséget. A fikció fogalmát

és gyülekezetek belépését is tegyék lehetővé.

A beszámolóra reagálva Bölskei Gusztáv püspök elmondta, hogy az elhangzottakat sokat segíthetnek a probléma megértésében és érzékenyebb kezelésében. Rámutatott, hogy a csatlakozott egyházak Krisztust együtt akarják követni, és 2009-ben tudatosan nem hoztak létre új – jogalanyisággal rendelkező – egyházat. Az MRE létrejötté inkább az egyház uni-

A szlovák egyházmegyék képviselői a tanácskozáson

zavarónak ítélte, alkotmánymódosítás útján egyértelműsítést szorgalmazott a következőkben: az egyház megnevezése, megbékélés csak a sérelmeink kölcsönös elismerésével lehetséges, az MRE alkotmánya ezért tartalmazza a kiegyezés utáni magyarosítási törekvések feletti sajnálatát; legyen pontosítva a nemzet szolgáltatának fogalma, hogy egyértelmű legyen annak bibliai értelmezése; egyházmegyék

verzális jellegének a kifejeződése, semmint a nemzeti jellegnek. Elgondolkodtatónak vélte a nemzet bálványozásának, illetve a csatlakozás átpolitizáltságának a gyanúját, mivel ennek még a látszatát is igyekeztek elkerülni. Az MRE azt tartja szem

előtt, hogy a gyakorlati szolgálatban való összefogással még inkább be tudja tölteni Krisztustól kapott küldetését. Végezetül azt kívánta, hogy mindenkiben a megbékélés lelke munkálkodjon: „Mert lehet, hogy mindkét fél meg van győződve a maga igazáról, de fel kell azt is ismernie, hogy van egy mindannyiunk felett álló igazság.”

Molnár Árpád

KECSŐ ZOLTÁN (1933–2011)

földet, az állatokat, az erdő-mező virágait. Nagy ismerője volt a különböző gombafajtáknak. Szerette felbarátait, Isten itt élő népét.

Búcsúztatása 2012. január 13-án volt a zsúfolásig megtelt műemlék templomban, ahol a lelkipásztor a JerSir 5,14–16, valamint a Fil 1,21 alapján vázolta fel a megboldogult életútját, rámutatva arra a tényre, hogy gondnok testvérünk a kegyelem eszköze volt. Méltán érezzük a

prófétával, hogy „elesett a mi fejünknek koronája”. Az istentiszteleteken és a bibliaórákon figyelmesen, nyitott szívvel hallgatta Isten igéjét. Pál apostollal mondhatta: „...nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!” (Fil 1,21), mivel a vasárnaponként hallott tanítást a hétköznapokban élte meg – segítőkész, elfogadó módon viszonyulva mindenféle rangú és rendű emberhez. Nincs kétségünk afelől, hogy életének Ura a nála letett pályadíját: a pálmaágat és az életkoronát megadja hű szolgájának a színről színre látás boldogságában.

Élete az Arany Jánostól származó verstöredék illusztrációja volt: „Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben, / Ember lenni mindég, minden körülményben.” Mint minden kedves halottra, gondnoktestvérünk is érvényes az imént idézett költő verssora: „...nőttön nő tiszta fénye, / Amint időben, térben távozik”.

Tóth László

Segítség a bajban. Január 29-én az alis-táli imaházban Dékány Dániel, a bösi Központi Különleges Mentőszolgálat tagja tartott vetített képes előadást, melynek témája a két éve történt haiti földrengés után végzett segítségnyújtásuk volt.

Generális Konvent. Február 1-jén és 2-án Berekfürdön tartotta tanácskozását a Generális Konvent elnöksége. A főbb pontok a költségvetés, a támogatott alkalmak, a Kálvincsillag című magazin kiadása, a heidelbergi káté új magyar fordítása voltak. Az elnökség úgy határozott, hogy szeretné kiadni A heidelbergi kátét szlovák nyelven is, mégpedig az egyházunkban

Születésnap köszöntés

2012. január 29-én a szalóci gyülekezet 80. születésnapja alkalmából köszöntötte tiszteletbeli gondnokát, **Borzy Emmát**. A jubiláns hét évig volt gyülekezetünk gondnoka, sok éven keresztül pedig presbitere. Két gyermek édesanyja, akik előljárói gyülekezetünknek: fia a jelenlegi gondnok, lánya pedig presbiter. Van két unokája és négy dédunokája is, akik ezen a kerek évfordulón szintén szeretettel köszöntötték őt.

Emike néni ifjúkorában tanárnő szeretett volna lenni – megvoltak hozzá a szellemi adottságai is, hiszen jeles tanuló volt. Sajnos az álma nem teljesülhetett, mert otthon kellett maradnia, hogy segítsen a gazdaságban. József Attila sorai – „*én egész népemet fogom nem középiskolás fokon tanítani*” – mégis ráillett Emike néniére is, hiszen ő az életével tanított: jó példát mutatott türelmes nevelésével, munkájával, hite gyakorlásával.

„Kérem az Istentől, hogy... akik ma hallgatnak engem, olyanná legyenek, amilyen én is vagyok” (ApCsel 26,29b). Kívánjuk Emike néninek, hogy akik körülötte élnek, hallják meg az ő sokszor szavak nélküli igehirdetéseit, és legyenek mindannyian követői az Úr Jézus Krisztusnak! Ezúton is szeretnénk Isten iránti hálánkat kifejezni azért, hogy ismerhetjük az ünnepeltet, és kívánjuk, hogy Isten áldása kísérje további életében!

Nyék Miklós

élő szlovák reformátusok számára. Az ülés első tárgysorozati pontjaként a jelenlévő tagegyházak képviselői meghallgatták az egyházunk két szlovák egyházmegegyének képviselőjében érkezett küldöttek véleményét egyházunknak a Magyar Református Egyházhoz fenntartással történt csatlakozásáról.

A prágai gyülekezet helyzete. Fazekas László püspök és Molnár Sándor zsinati főtanácsos február 9-én és 10-én látogatást tettek a prágai református gyülekezetben. A presbitériummal a gyülekezet gondjairól, azok megoldásáról és a hivatalos regisztrációról tárgyaltak.

A házasság hete. Február 11-e és 19-e között volt a házasság hete, amely arra hivatott, hogy felhívja a figyelmet a házasság fontosságára, a család intézményének népszerűsítésére. A rendezvénybe bekapcsolódott a martosi gyülekezet is: február 12-én a helyi kultúrházban levetítették a Szerelempróba (Fireproof) című filmet, utána pedig kötetlen beszélgetés kerekedett Gary Chapman *Egymásra hangolva* című könyve alapján.

Jótekonysági bál. Február 17-én Fazekas László püspök nyitotta meg a Martosi Református Egyházi Alapiskola 10. jótekonysági bálját. A gyülekezeti fenntartású iskola a bál révén 1250 euró támogatáshoz jutott.

Gömöri lelkészértekezlet. Február 20-án a rimaszombati gyülekezet imatermében tartották a Gömöri Református Egyházmegye lelkészértekezletét, amelyen Orémus György nyugalmazott balogiványi lelkipásztor előadást tartott a bójtról.

Emlékezés a deportálásokra. Február 25-én az izsai római katolikus templomban a deportáltakra való emlékezés jegyében szervezett alkalom volt. Igehirdetéssel egyházunk püspöke szolgált.

Konvokációs előadások

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karán március 14-én Szilágyi-Sándor Gabriella doktorandusz, budapest-kőbányai református lelkipásztor *Hittanoktatásunk aktuális kérdései* címmel ad elő.

Március 21-én Fazekas László, egyházunk püspöke előadását hallgathatják meg az érdeklődők.

Március 28-án Karvansky Mónika doktorandusz, a bécsi magyar református gyülekezet lelkésze *A református egyházi szolgálat jelentősége Ausztriában (Nyugat-Európában) a református (protestáns) diaszpóramagyság körében* címmel értekezik.

Az előadások 11 órakor kezdődnek a karon (Komáromban, a Tiszti pavilon épületében, a Vártüzér sor 1. alatt).

Püspöki-esperesi látogatások. Fazekas László püspök február 27-én Nagy Ákos Róberttel, a Gömöri Református Egyházmegye esperesével meglátogatta a nagybalogi és a bátkai gyülekezet lelkipásztort; másnap a losonci, a balogiványi, a harmaci, a rimaszécsi és a simonyi lelkipásztorok kerültek sorra, míg február 29-én a naprágyi, a gömörszékárosi és a rimajánosi gyülekezet lelkipásztornál jártak.

Hányan vagyunk? A Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala február végén közzétette a 2011. évi népszámlás adatait. Reformátusnak 98 797 személy vallotta magát (tíz éve ez a szám 109 735 volt).

Kórustalálkozó. A zempléni egyházmegye kórustalálkozója április 1-jén, virágvasárnap 15 órai kezdettel lesz a kispéteri református templomban.

A Pátria rádió református műsorai:

Március 18-án, bójt negyedik vasárnapján, 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Dukon András pozbai lelkipásztor Jakab levele alapján arról elmélkedik, hogy a keresztény hit nem személyválogató.

Április 1-jén, virágvasárnap 8.05-kor a Világosságban Kiss Pálné Tóth Ilona farnadi lelkipásztor az ünneppel kapcsolatos gondolatait osztja meg a hallgatókkal.

Április 15-én 8.05-kor a Világosságban Révészné Bellai Csilla sárói lelkipásztor Jakab apostol levele alapján a cselekedetekről és a hitről elmélkedik.

(A rádió a februári struktúraváltás miatt már nem ismétli meg a Világosságot!)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkési hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09